

SÖDERTÖRNS TINGSRÄTT
Avdelning 3

DOM
2019-03-28
meddelad i
Huddinge

Mål nr: B 2604-18

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

ANIS Mengana, 19540604-0997
Spiskroksvägen 17
141 59 Huddinge

Offentlig försvarare:

Advokat Michael Fischbein
Juristhuset-Lawhouse Advokatfirman
Sjöström AB
Box 2106
103 13 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Anna Stråth
Åklagarmyndigheten
Södertörns åklagarkammare i Stockholm
Box 1123
141 23 Huddinge

Målsägande

Mona Sharifi Rad
Västmannagatan 43 Lgh 1301
113 25 Stockholm

Målsägandebiträde:

Advokat Jessica Madani
Advokatlaget AB
Box 12085
102 23 Stockholm

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Sexuellt ofredande, 6 kap 10 § 2 st brottsbalken
2015-02-04 -- 2016-06-24

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
141 84 Huddinge	Björnkullavägen 5 A	08-561 660 30		måndag - fredag
		E-post: sodertorns.tingsratt.avdelning3@dom.se		08:30-16:00
		www.sodertornstingsratt.domstol.se		

Påföljd m.m.

Tidigare utdömd villkorlig dom ska avse även den nya brottsligheten.
(Södertörns tingsrätt Avdelning 4, 2017-11-03, B16192/16)

Lagrum som åberopas

34 kap 1 § 1 st 1 p brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2016

Skadestånd

Anis Mengana ska betala skadestånd till Mona Sharifi Rad med 9 500 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 februari 2015 till dess betalning sker.

Sekretess

Sekretessen enligt 35 kap 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för uppgifter om Mona Sharifi Rad sjukdomsbild inklusive medicinering och orsakerna till hennes psykiska ohälsa som lämnats av henne vid förhör bakom stängda dörrar samt Anis Mengana ska bestå i målet. Detsamma gäller motsvarande uppgifter som framgår av tingsrättens aktbilaga 33 som föredragits bakom stängda dörrar.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Michael Fischbein får ersättning av staten med 13 315 kr. Av beloppet avser 2 663 kr mervärdesskatt.
 2. Jessica Madani får ersättning av staten för arbete som målsägandebiträde med 9 997 kr. Av beloppet avser 1 999 kr mervärdesskatt.
 3. Av kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet ska Anis Mengana återbetala 9 000 kr till staten.
-

BEGÄRAN M.M.

Åklagaren har begärt att Anis Mengana ska dömas för sexuellt ofredande, 6 kap 10 § 2 st brottsbalken, enligt följande gärningsbeskrivning.

Anis Mengana har ofredat Mona Sharifi Rad vid ett flertal tillfällen, på ett sätt som kunde förväntas kränka Mona Sharifi Rads sexuella integritet, genom att i samband med att han givit henne komplimanger, satt sina knän mot hennes knän, smekt hennes händer, kysst hennes händer, förmått henne att smeka hans händer, fått stånd samt vid ett tillfälle även utlösning. Det hände under perioden mellan den 4 februari 2015 och den 24 juni 2016 på Huddinge psykiatriska öppenvårdsmottagning på Röntgenvägen, Huddinge kommun.

Anis Mengana begick gärningen med uppsåt.

Mona Sharif Rad har biträtt åtalet och begärt att tingsrätten ska förplikta Anis Mengana att betala skadestånd med 45 000 kr, varav 15 000 kr avser ersättning för kränkning och 30 000 kr avser ersättning för sveda och värk avseende psykiskt lidande. Ränta har begärts på hela beloppet enligt 6 § räntelagen från den 21 augusti 2014 till dess full betalning sker.

Anis Mengana har motsatt sig att dömas för brott och bestritt gärningarna. Han har vidare motsatt sig begäran om skadestånd. Han har endast godtagit sättet att beräkna ränta.

UTREDNINGEN

Förhör har hållits med Mona Sharif Rad och Anis Mengana. Åklagaren har som skriftlig bevisning presenterat sammanställning av tider för läkarbesök, dom mot Anis Mengana (Södertörns tingsrätt, avdelning 4, 2017-11-03 mål B 16192-16) och skrivelse från Anis Menganas chef Mats Adler.

BAKGRUND

Mona Sharif Rad har som patient vid ett flertal tillfällen träffat Anis Mengana, som då arbetade som överläkare vid Huddinge psykiatriska öppenvårdsmottagning. Det första besöket var den 21 augusti 2014 och det sista besöket den 24 juni 2016. Det var totalt sju besök. De har varit ensamma under besöken. Mona Sharif Rad gjorde under sommaren 2016 en anmälan till mottagningen om Anis Mengana.

Mottagningen har sedan haft kontakt med IVO. En polisanmälan gjorde den 17 augusti 2017. Anis Mengana har den 3 november 2017 dömts av Södertörns ringsrätt för sexuellt ofredande vid sju tillfällen. Domen har överklagats till Svea hovrätt.

DOMSKÄL*Allmänt om bevisvärdering i målet*

För en fällande dom i brottmål krävs att domstolen genom den utredning som har lagts fram kommer fram till att det är ställt utom rimligt tvivel att den åtalade har gjort sig skyldig till det brott som åklagaren påstår. Beviskravet innebär att det ska framstå som praktiskt taget uteslutet att det har gått till på något annat sätt än det som åklagaren har påstått.

Bevisvärderingen ska vara objektiv och omsorgsfull och endast grundad på sakliga skäl. Den ska ske strukturerat. Domstolen får inte grunda sin dom på något allmänt helhetsintryck av materialet, utan en bedömning ska först göras av de enskilda bevisen. De särskilda bevisproblem som kan finnas i mål om sexualbrott innebär inte att kravet på åklagarens bevisning sänks.

Högsta domstolen har i flera avgöranden uttalat sig om hur bevisvärderingen ska göras (se bl.a. NJA 2009 s. 447 I och II, NJA 2010 s. 671, NJA 2015 s. 702 och

NJA 2017 s. 316 I och II). Domstolen har framhållit bl.a. att det inte är möjligt att ange en modell för bevisbedömningen som kan tillämpas i alla olika typer av mål. Av avgörandet från 2017 framgår det dock att bevisvärderingen till en början normalt bör ta sikte på den bevisning som har lagts fram till stöd för gärningspåståendet. Utgångspunkten är att den tilltalade inte behöver bevisa något. Först om åklagarens bevisning är tillräcklig för att beviskravet ska anses uppfyllt ska den tilltalades berättelse och bevisningen som stöder denna berättelse värderas som motbevisning till det som åklagaren påstår (se NJA 2017 s. 316 p. 7). Domstolen ska då bedöma om den bevisningen antingen motbevisar åklagarens gärningspåstående, eller i vart fall tar sådan kraft från den bevisning som talar för gärningspåståendet att beviskravet för en fällande dom inte längre är uppnått. Bevisbedömningen bör sedan avslutas med en övergripande och slutlig sammanvägning av bevisningen.

I mål om sexualbrott består bevisningen om själva händelsen ofta främst av parternas berättelser. Högsta domstolen har i rättsfallen ovan anført att en trovärdig berättelse från målsäganden tillsammans med vad som i övrigt har kommit fram i målet kan vara tillräckligt för en fällande dom. Högsta domstolen har angett ett antal kriterier som är till hjälp vid bedömningen av berättelserna (NJA 2010 s 671 p. 8). Slutsatserna är att det förhållandet att en berättelse är klar, lång och detaljrik ofta kan vara ett tecken på att den är sann, medan det saknas egentligt stöd för att anse att konstansbrister – i bemärkelsen att lägga till eller ta bort information – är ett kriterium på bristande tillförlitlighet.

De hörda personernas uppgifter.

Mona Sharif Rad: Hon började hos Anis Mengana 2014 då hennes man fått cancer. Innan hon träffade Anis Mengana arbetade hon heltid och hade ett vanligt fullt fungerande liv. Anis Mengana frågade mycket om hennes bakgrund och pratade om iranier. Han kommenterade att de var fina människor. Han frågade inte hur hon

mådde. Han sa även att hon skulle ge honom order. Hon tyckte det var konstigt. Hon kontaktade en sjuksköterska på mottagningen som tyckte att hon skulle kontakta Anis Menganas chef. Sköterskan sa att Mona Sharif Rad inte var ensam, utan att flera kvinnor upplevt samma sak, att de upplevt konstigheter med Anis Mengana. Hon fortsatte gå till Anis Mengana men hennes man följde med till mottagningen då hon inte kände sig säker. Han satt utanför. Anis Mengana pratade om hennes utseende. Han pratade också om att han tog hand om kvinnor på ett bra sätt. När sambon dog i juni 2015, började Anis Mengana komma mer nära och göra närmanden. Han höll hand och fortsatte prata om hennes utseende. Han pussade på hennes händer. Hon hade alltid den senaste tiden. Vid det senaste tillfället, den 24 juni 2016, ville han att hon skulle röra på hans hand. Han höll sitt knä mot hennes knä. Hon rörde på hans hand. Hon upplevde att han tyckte det var skönt. Han rörde med hennes hand på sitt knä och lår. Han hade konstig andning. Han sa ”du är så skön Mona” och skakade. Han släppte sedan handen och rullade iväg på sin kontorsstol. Hon såg att det var blött på hans byxor. Han hade stånd. Hon glömmar aldrig det här sista tillfället. Hon satt i trappan efteråt och grät. Hon kände sig smutsig. Hon ringde till mottagningen för hon ville inte komma på fler besök. Hon pratade med Anis Menganas chef och berättade vad som hade hänt. Hon känner inte någon av de andra kvinnorna som drabbats. Hon visste inte om det. Chefen Mats Adler bad senare om ursäkt. Hennes uppgifter hade inte lämnats till polisen. Efter händelserna har hon mått mycket dåligt. Hon har ångest hela tiden. Hon tar mycket medicin. Hon är sjukskriven och kan inte jobba. Numera kan hon bara träffa kvinnliga läkare.

Anis Mengana: Mona Sharif Rad började hos honom 2014. Hon hade PTSD, panikångest och var paranoid. Hon ville inte sitta i väntrummet. Han pratade om Iran då hon var fåordig om tidigare trauma. Det är hans personlighet att röra på sig. Han kan sitta nära och klappa på händerna men det gör han med alla, inte bara kvinnor. Han har inte kysst eller pussat och han har aldrig fått stånd. Han kan ge komplimanger för att patienten ska kämpa på. Han träffar svåra fall som går länge

hos honom. Sjukhuset skulle omorganisera och flytta patienter. Då blev patienterna besvikna. Han har inte haft något sexuellt syfte. Han har arbetat länge och har aldrig blivit anmäld tidigare.

Tingsrättens bedömning

Mona Sharif Rad har lämnat en klar, lång och i stora delar detaljerad berättelse. Hennes beskrivning av händelserna gör att händelserna framstår som äkta och självupplevda. Hennes berättelse innehåller inte heller några direkta motsägelser eller svårförklarliga inslag. Mona Sharif Rads berättelse framstår som mycket trovärdig. Hennes uppgifter får stöd av målsägandenas uppgifter i Södertörns tingsrätts dom 2017-11-03 mål B 16192-16. Målsägandenas uppgifter om hur Anis Mengana gått till väga och agerat överensstämmer i stora delar med vad Mona Sharif Rad har uppgett. Hennes uppgifter får även stöd av den utredning som Mats Adler skrivit, där det framgår att Mona Sharif Rad berättat om händelserna även för läkaren Margareta Blomdahl. Tingsrätten anser att den bevisning åklagaren lagt fram är tillräckligt stark för att det ska anses ställt utom rimligt tvivel att Anis Mengana agerat på sätt åklagaren påstått när det gäller att Anis Mengana givit Mona Sharif Rad komplimanger, satt sina knän mot hennes knän, smekt hennes händer, kysst hennes händer och förmått henne att smeka hans händer. När det gäller påståendet om stånd och utlösning anser tingsrätten att detta inte är bevisat då det inte finns någon bevisning utöver Mona Sharif Rads antagande om detta.

Frågan blir då om Anis Menganas uppgifter förtar värdet av åklagarens bevisning. Anis Mengana har i allmänna ordalag sagt att patienterna kan ha varit missnöjda på grund av omorganisation och att de eventuellt skulle flyttas till andra mottagningar. Tingsrätten bedömer dock att detta inte kan ha varit tillräckligt starka skäl för patienter att falskeligen beskylla Anis Mengana för brott. Vidare har Anis Mengana själv berättat att han kan vara fysisk med patienterna och bland annat klappa på händerna. Tingsrätten finner det svårförklarligt att Anis Mengana har varit så intim

med sina patienter. Sammantaget finner tingsrätten att Anis Menganas invändningar och motbevisning inte förtar värdet av den bevisning som presenterats till stöd för gärningspåståendet. Sammanfattningsvis är det vid en sammanvägd bedömning av bevisningen i målet styrkt att Anis Mengana ska dömas för sexuellt ofredande.

PÅFÖLJDSFRÅGAN

Anis Mengana ska dömas för sexuellt ofredande. Det är fråga om ett brott som riktats mot en patient av en läkare som patienten hade anledning att känna förtroende för. Även om det varit fråga om en gärning av lindrigare slag finner tingsrätten, med beaktande av dessa omständigheter, att straffvärdet motsvarar en månads fängelse.

Anis Mengana dömdes, som angetts ovan, den 3 november 2017 av denna tingsrätt för sexuellt ofredande. Påföljden bestämdes till villkorlig dom och dagsböter. Domen har överklagats till Svea hovrätt. Nu aktuell brottslighet är begången under perioden mellan den 4 februari 2015 och den 24 juni 2016, dvs. i tiden före domen. Enligt 34 kap. 1 § första stycket 1 p brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2016 får rätten om den som döms för brott till villkorlig dom begår annat brott före domen, förordna att den tidigare utdömda påföljden ska avse också det andra brottet. Tingsrätten finner att skäl föreligger att förordna att den tidigare utdömda villkorliga domen ska avse även detta brott.

SKADESTÅNDSFRÅGAN

Mona Sharif Rad har genom det brott som hon utsatts för utsatts för sådan allvarlig kränkning av sin personliga integritet att hon är berättigad till er sättning för kränkning. Tingsrätten finner att skäligt belopp uppgår till 7 000 kr.

Mona Sharif Rad har även begärt 30 000 kr för sveda och värk. Med sveda och värk avses personligt fysiskt och psykiskt lidande under akut sjuktid. Enligt praxis brukar en schabloniserad ersättning utgå. Det har framkommit att Mona Sharif Rad har mått mycket dåligt efter händelserna. Det har dock även framkommit att hon mått psykiskt dåligt redan före händelserna. Tingsrätten finner vid en sammantagen bedömning att ersättningen för sveda och värk ska bestämmas till 2 500 kr, motsvarande en månads akut sjukdomstid.

Ränta på beloppet ska utgå från brottsdatum, dvs. den 4 februari 2015.

ÖVRIGA FRÅGOR

Det finns anledning att låta sekretessen bestå avseende uppgifter om Mona Sharif Rads sjukdomsbild, medicinering och orsakerna till hennes psykiska ohälsa, som kommit fram vid förhören som hållits bakom stängda dörrar.

Eftersom Anis Mengana döms för brott som har fängelse i straffskalan ska han betala 800 kr till Brottsofferfonden.

De ersättningar som målsägandebiträdet och den offentliga försvararen har begärt är rimliga. Anis Mengana ska, med beaktande av hans ekonomiska förhållanden, återbetala en del av kostnaden till staten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-01)

Överklagandet adresseras till Svea hovrätt men ska ha kommit in till tingsrätten senast den 18 april 2019.

Emma Degerfeldt

I avgörandet har rådmannen Emma Degerfeldt och tre nämndemän deltagit. Rätten är enig.

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.